

# Jaarcijfers 2018

## Gemeente Grootegast



## Gemeente Grootegast

Regiomanager Anneke Attema:

"Bibliotheek Grootegast is een zichtbare en laagdrempelige plek in het dorp. Van en met de collectie gaan we naar de connectie tussen mensen en organisaties. Van zelf doen naar samen doen.

In aanloop naar de gemeentelijke herindelingsverkiezingen vonden er in de gemeenten Grootegast, Zuidhorn, Leek en Marum vier 'Groet & Ontmoet'-bijeenkomsten plaats onder het thema 'ontmoeting en debat'. Bij deze vier bijeenkomsten konden inwoners op een laagdrempelige manier kennismaken met de kandidaten van de deelnemende politieke partijen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Centraal stonden de lokale standpunten en de vraagstukken van de inwoners.

Voor hulp en ondersteuning bij het doen van de belastingaangifte werd er tweemaal in vier bibliotheeklocaties in het Westerkwartier een belastingspreekuur georganiseerd. De belastingspreekuren zijn open voor iedereen die geen professionele hulp kan inhuren. Deelnemen is gratis, ook voor niet-leden van de bibliotheek. Welzijnsorganisaties, administratiekantoren en Humanitas verzorgden de daadwerkelijke hulp tijdens de spreekuren in de bibliotheek. Zij beantwoordden vragen en gaven meer informatie."

### **Vestigingen: 1**

In gemeente Grootegast is er één [vestiging](#): Bibliotheek Grootegast

We willen bereiken dat inwoners de bibliotheek ervaren als een plek waar je naar toe gaat om te leren, te werken, jezelf te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en geïnspireerd te raken. Zo draagt de bibliotheek eraan bij dat kinderen en volwassenen goed kunnen meekomen en meedoen in onze samenleving.

In 2018 zijn de openingstijden in de bibliotheek Grootegast aangepast. De bezoekers kunnen op alle werkdagen 's middags in de bibliotheek terecht. Op de vrijdagen aaneensluitend van 10:00-20:00 uur.

'Nederland Leest' is de nationale leescampagne om Nederland aan het lezen én naar de bibliotheek te krijgen. 2018 stond in het teken van voeding. In het kader van 'Nederland Leest' organiseerden bibliotheek Grootegast en de Gebiedscoöperatie Westerkwartier een fotowedstrijd met hetzelfde thema. De tien mooiste foto's werden op groot formaat gedrukt en geëxposeerd in de bibliotheek. De jury, bestaande Elly Pastoor, wethouder gemeente Grootegast, Hans Bergsma, Gebiedscoöperatie Westerkwartier en Peter Doorn, Biblionet Groningen, hebben een winnaar gekozen uit alle inzendingen.

Dat de bibliotheek midden in de lokale samenwerking staat, laat de samenwerking met de Legiorun zien. De run is een evenement waar meerdere groepen mensen onderdeel van uit kunnen maken. De run verbindt mensen en vergroot de leefbaarheid. Tijdens het handwerkcafé worden talloze Noppie's, de mascotte van de run, gehaakt of gebreid.

### **Taalhuizen: 1**

1 op de 9 volwassen Nederlanders is laaggeletterd. [Het Taalhuis](#) in de bibliotheek is de plek waar mensen terecht kunnen voor hulp op het gebied van leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer.

In de bibliotheek Grootegast is één Taalhuis gesitueerd. Naast een aangepaste collectie heeft de taalhuiscoördinator wekelijks een inloopsprekuren. Vele taalvrijwilligers maken met deelnemers gedurende de week gebruik van de bibliotheek als fysieke plek om elkaar te

ontmoeten en te ondersteunen. Elke maandag vindt het Taalcafé plaats. In de kerstvakantie schaatst de groep samen op de tijdelijke ijsbaan op het marktplein voor de bibliotheek. Tijdens de Week van de Alfabetisering in september besteedden wij, samen met onze partnerorganisaties van het provinciaal Bondgenootschap Groningen, extra aandacht aan laaggeletterdheid. In 2018 deden we dit met een ludieke actie. Uit alle 19 Groningse Taalhuizen reisden enorme houten letters én een uitroepteken naar het Groninger Forum in de stad Groningen, waar de uitreiking van de Groninger Taalheldenprijs plaatsvond. Cursisten en taalvrijwilligers hebben de letter vanuit Taalhuis Grootegast samen versierd.

### **Bibliotheken op school: 3**

[De Bibliotheek op school](#) is een succesvolle aanpak waar meer dan 140 scholen en kinderopvanglocaties in de provincie Groningen aan meedoen. In de gemeente Grootegast zijn dat 2 basisscholen en op 1 school voor voortgezet onderwijs.

Na de Jan Kuiperschool in 2017 is De Groene Borg in Kornhorn de tweede basisschool in de gemeente Grootegast met een Bibliotheek op school. Samen met enthousiaste leerkrachten en kinderen opende Wethouder Mark de Haan de bibliotheek. Ook op de Woldborg in Grootegast is een bibliotheek op school ingericht. Naast de fysieke boeken ondersteunt de bibliotheek de leescoördinator op school. Een bezoek van de schrijver Khalid Boudou aan de derde klassen VMBO op de Woldborg was zeer succesvol: de leerlingen hingen aan zijn lippen.

De structurele aandacht voor taal- en leesbevordering maakt deze aanpak tot een succes. Alle kinderen krijgen dankzij de Bibliotheek op school de kans om leeskilometers te maken. Dit helpt om de ambitie van De Leescoalitie waar te maken: in 2025 verlaat geen enkel kind de basisschool met een leesachterstand. De Leescoalitie bestaat uit Stichting Lezen, de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, Koninklijke Bibliotheek, de Vereniging Openbare Bibliotheken en Stichting Lezen & Schrijven.

Op alle scholen die meedoen met het programma de Bibliotheek op school verzorgen wij niet alleen een mooie collectie boeken, maar geven we ook extra ondersteuning aan leerkrachten en leerlingen op het terrein van leesbevordering en informatievaardigheden.

### **BoekStart voor baby's: 25**

Alle ouders van baby's in de Gemeente Grootegast ontvangen een BoekStartwaardebon. Hiermee kunnen ze hun baby gratis lid maken van de bibliotheek én het BoekStartkoffertje ophalen. In 2018 hebben 25 ouders een koffertje opgehaald.

In de bibliotheek hebben we bovendien boekjes voor baby's te leen: de BoekStartcollectie. In veel vestigingen zijn activiteiten waarbij voorlezen aan kinderen tot 4 jaar oud centraal staat. Ouders zijn van harte welkom in de bibliotheek met hun baby of peuter, bijvoorbeeld tijdens het Ouder & Kind Café.

Het doel van BoekStart is ouders aanmoedigen om hun kinderen zo vroeg mogelijk boekjes én de Bibliotheek te laten ontdekken. Om meer ouders te bereiken is een extra inspanning nodig naast de verwijzing van het consultatiebureau en de brief van de gemeente.

BoekStart voor baby's bestond in 2018 tien jaar. Om dit te vieren werden een aantal ouders van jonge kinderen niet allen verrast met het gebruikelijke BoekStart koffertje, maar ze vielen bovendien in de prijzen met een gouden waardebon. In bibliotheek Grootegast mocht Biblionet Groningen een kersverse ouder blij maken met het prijzenpakket.

Naast het aanbieden van het Boekstart koffertje en de eenmalige gouden waardebonnenactie heeft in de gemeente Grootegast op het consultatiebureau Opende een

succesvolle pilot Boekstartcoach gedraaid. Door het inzetten van de BoekStartcoach wordt op het consultatiebureau meer tijd gecreëerd om over taalstimulering en voorlezen te praten.

Het Ouder & Kind café is iedere derde vrijdag van de maand in de bibliotheek. Het ouder & Kind-café is een samenwerkingsverband tussen CJG Westerkwartier, GGD Groningen en Bibliotheek Grootegast.

### **Programma's kinderopvang: 120**

Steeds meer kinderdagverblijven en peuterspeelzalen geven voorlezen en taal via ons een vaste plek. Met [onze programma's](#) voor de kinderopvang ondersteunen wij inmiddels al meer dan 114 kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen in de provincie Groningen. In 2018 hebben 120 baby's, dreumesen en peuters meegedaan in de gemeente Grootegast.

Samen werken we aan het leesplezier en de taalontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar oud. Dit doen we onder meer met het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit bestaat uit scholing, het inrichten van een aantrekkelijke leesomgeving, advies over het opstellen van een voorleesplan, tips en advies om ouderbetrokkenheid te vergroten.

Tijdens De Nationale Voorleesdagen 2018 stond het Prentenboek van het Jaar, 'Ssst! De tijger slaapt' van Britta Teckentrup centraal. Voorlezen is essentieel voor de taalontwikkeling en het voorkomen van taalachterstanden. Voorafgaand aan De Nationale Voorleesdagen is een inspiratiebijeenkomst in bibliotheek Zuidhorn georganiseerd voor medewerkers in de kinderopvang, de peuterspeelzalen en het basisonderwijs uit het Westerkwartier. Daarnaast hebben wij op meerdere plekken het Prentenboek van het Jaar voorgelezen.

### **Programma's voor het onderwijs: 1.258**

Op een enkele uitzondering na werken we met alle basisscholen in de provincie Groningen, met uitzondering van de stad. Gemiddeld doet per specifiek [programma](#) 62 procent van de scholen mee. In gemeente Grootegast is dit 48 procent. De lesprogramma's zijn stuk voor stuk leuk om te doen en bovendien reuze leerzaam. Leesplezier, informatievaardigheden en 21e-eeuwse vaardigheden komen aan bod. Met het programma Taal als basis PO deden in Grootegast 1.258 leerlingen mee. Er vonden 55 groepsactiviteiten plaats.

De programma's voor het onderwijs waren een succes, vooral 'Op bezoek bij Botje Bij' voor groep 3 of 3/4. Door het vrolijke, geel-zwarte robotje Bee-Bot juist te programmeren worden de kinderen door de bibliotheek geleid. Op de route komen ze allerlei opdrachten tegen. De kinderen komen met hun bezoek bij Botje Bij niet alleen in aanraking met programmeren, maar ook met lezen en het gebruiken van hun verbeelding. Met hun eigen fantasie vullen ze de lege plekken in gedichten en verhalen.

Ruim 800 basisschoolleerlingen uit het Westerkwartier namen deel aan 'Scoor een Boek!'. Bij 'Scoor een Boek!' worden leerlingen van groepen 5 en 6 op een speelse manier uitgedaagd om in tien weken tijd zoveel mogelijk boeken te lezen in de klas. In iedere groep hangt een poster waarop voor elk gelezen boek een bal mag worden geplakt. Zo weet de klas hoeveel boeken er gelezen zijn in tien weken. 'Scoor een Boek!' werd afgesloten met een sportief feestje waarbij de leerlingen ook mochten scoren op het veld. 'Scoor een Boek!' was zoals elk jaar weer een groot succes, de afsluiting vond plaats op sportveld Eekeburen in Niekerk.

Nieuw in 2018 was een spaaractie, waarbij de leerlingen ook thuis kunnen 'scoren'. Ze kunnen hun eigen FC Groningen opstelling maken door plaatjes van hun favoriete spelers te verzamelen. Plaatjes verzamelen kan door met het hele gezin boeken te lenen in de bibliotheek of door mee te doen aan activiteiten die worden georganiseerd in de bibliotheek.

Bij alle programma's voor het onderwijs zetten wij in op de ouderbetrokkenheid.

Tijdens de regionale rondes van de Nationale Voorleeswedstrijd hadden we een record aantal deelnemers. In plaats van twee voorrondes waren er zelfs drie nodig.

**Activiteiten: 53**

We organiseerden 53 [publieksactiviteiten](#) in de gemeente Grootegast, waar 731 deelnemers aan meededen.

De activiteiten die we aanbieden zijn gericht op een Leven Lang Leren: voortdurende persoonlijke ontwikkeling van talenten, kennis, vaardigheden en creativiteit voor alle inwoners. Kenmerkend is onze focus op informeel leren. In samenwerking met externe partijen zorgen we ervoor dat de bibliotheek een platform is voor vermaak, debat, workshops, lezingen, cursussen, evenementen en kunst & cultuur.

**Cursisten digitale vaardigheden: 25**

In 2018 konden inwoners van de gemeente Grootegast meedoen met de [cursussen](#) Klik&Tik en Digisterker. Ook konden ze gebruikmaken van het inloopspreekuur in Bibliotheek Grootegast. In 2018 namen 25 cursisten deel, waarvan er 17 slaagden voor Klik&Tik en 8 voor Digisterker.

Klik & Tik is de computercursus voor beginners. Digisterker is de cursus waarbij deelnemers leren omgaan met de digitale overheid. Er zijn in 2018 totaal 25 cursisten geslaagd in de gemeente Grootegast.

**Bezoekers: 25.962**

[De bibliotheek](#) in de gemeente Grootegast werd in 2018 door 25.962 bezoekers bezocht. Het gaat zowel om leden als om bezoekers die meedoen met activiteiten of cursussen in de bibliotheek. Ook komen mensen bij ons een krantje lezen, computeren, werken of studeren.

**Leden: 2.492**

[De bibliotheekleden](#) zijn als volgt verdeeld:

- 1.574 kinderen en jongeren
- 874 volwassenen
- 44 organisaties en (onderwijs-)instellingen

Samen leenden de bibliotheekleden in de gemeente Grootegast 64.297 titels.

**Medewerkers: 108,2**

In totaal werkten er in 2018 161 [medewerkers](#) (108,2 fte) bij Biblionet Groningen. De inzet van onze medewerkers vond plaats in de 41 bibliotheekvestigingen (frontoffice), in projecten en ondersteuning (backoffice) en voor de provinciale ondersteunings-taak.

Omdat we sinds vorig jaar werken met de Producten – en dienstencatalogus, zijn we onze medewerkers anders gaan inzetten. Uitgaand van het gewenste dienstenpakket per gemeente zetten we onze medewerkers in op de juiste locaties en vestigingen. We hebben ook medewerkers vanuit de backoffice ingezet in de bibliotheken. Sommige medewerkers hebben nieuwe functies gekregen.

Het flexibiliseren van de organisatie en de medewerkers is de komende jaren een uitdaging die we aangaan omdat de behoefte van de gemeenten, maar ook van onze gebruikers en leden verandert. In dit kader hebben we een start gemaakt met het werken met (team)rollen. In 2019 gaan we daar mee verder.

**Vrijwillige medewerkers: 33**

In de gemeente Grootegast werkten we in 2018 met 33 [bibliotheekvrijwilligers](#).

Veel vrijwillige bibliotheekmedewerkers helpen mee in de vestigingen. Daarnaast zijn er in ons netwerk vrijwilligers die helpen bij activiteiten. Bijvoorbeeld bij activiteiten voor kinderen, zoals de [VoorleesExpress](#) en het [eLAB](#). Of bij het geven van computercursussen, zoals [Digisterker](#) en [Klik & Tik](#). Ook de [Bibliotheek aan huis](#) draait met behulp van vrijwilligers.

Dankzij de inzet van vrijwilligers zijn onze bibliotheken vaker en langer open. Ze nemen een deel van de front-office taken van onze medewerkers over. Hierdoor ontstaat er voor medewerkers ruimte om zich te richten op de ontwikkeling en uitvoering van de maatschappelijke en educatieve programma's van de bibliotheek.

Bij Biblionet Groningen hebben we een interne opleiding ontwikkeld voor vrijwilligers. We noemen dit de Vrijwilligers Academie. Ze verwerven hier kennis, vaardigheden en inzichten die zij nodig hebben voor het werken in de bibliotheek. In 2018 hebben de eerste twee groepen meegedaan aan de Vrijwilligers Academie.